

DAİÇG Kuruluştan Bugüne Neler Yaptık, Neler Yapmalıyız?

Prof. Dr. Neşe Saltoğlu

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Enfeksiyon Hastalıkları ABD

- Diyabet dünyada ve ülkemizde önemli sorun olmayı sürdürmekte
- Diyabetli hasta sayısı giderek artmakta
- Diyabetli hastanın yaşam boyu ayak ülseri gelişme problemi **beşte bir**
- **Nöropati-iskemi- diyabet süresi- kontrolsüz diyabet oranı artırmakta**
- **Ülser gelişen olguların %40-60 ında infeksiyon gelişmekte**
- Ülkemizde diyabetik ayak infeksiyonlu olgu sayısı Yaklaşık 1 milyon
Sonuç amputasyon, sosyal, psikolojik, ekonomik sonuçlar,
- İş gücü kaybı, yaşam kalitesinin bozulması
- Sadece hasta değil, aile bireyleri ve toplum etkilenmekte

- Diyabetik Ayak Ulusal bazda izlenmesi ve soruna yönelik politikaların geliştirilmesine katkıda bulunmak amacı ile 2011 yılı KLİMİK bünyesinde **Ulusal Diyabetik Ayak İnfeksiyonları Çalışma Grubu (DAİÇG) kuruldu.**

Başkan Prof. Dr. Neşe Saltoğlu

Sekreter:Doç. Dr. Bülent Ertuğrul

Üyeler:

Prof. Dr. Haluk Eraksoy

Prof. Dr. Oral Öncül

Prof. Dr. Önder Ergönül

Doç. Dr. Aynur Engin

Doç Dr. Özge Turhan

Diyabetik Ayak İnfeksiyonları Çalışma Grubu'nun amaçları

- Aşağıdaki bilimsel etkinlikleri gerçekleştirmektir:
  - Türkiye'de Diyabetik ayak infeksiyonlarında etkenler, antibiyotik direnç paternleri hakkında verileri toplamak,
  - Diyabetik Ayak infeksiyonlarının takibi konusunda ulusal baza kullanılabilen bir veri tabanı oluşturmak,
  - Uluslararası kılavuzları da esas alarak ulusal takip ve tedavi kılavuzu hazırlamak
  - Diyabetik ayak infeksiyonları konusunda bilimsel toplantılar, mezuniyet sonrası kurs, simpozyum düzenlemek
  - Diyabetik ayak konusu ile ilgili diğer anabilim-bilim dalları ile işbirliği yapmak

- Diyabetik Ayak yara ve infeksiyonlarının başarılı yönetimi , ciddi komplikasyonların önlenmesi disiplinler arası bir yönetimi gerektirir.
- Bugüne değin ulusal ve uluslararası değerli konuşmacıların katılımı ile **6 kez multidisipliner Ulusal Diyabetik Ayak İnfeksiyonları Simpozyumunu** hekim, hemşire, podolog, ilaç sanayinin katılımı ile çok sayıda katılımcı ile gerçekleştirdik.

II. ULUSAL DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

İSTANBUL
MARRIOTT
HOTEL
ASIA

BİRİNCİ
DUYURU

24-26
MAYIS
2012

UDAİS ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

KLİMİK TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

www.udais2012.org www.klimik.org.tr

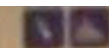

MRSA Infection
d Studies

 UDAİS
ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU
www.udais2012.org

II. ULUSAL DİYABETİK
AYAK İNFEKSİYONLARI
SİMPOZYUMU

 KLİMİK
TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ
www.klimik.org.tr
klinik@klimik.org.tr

24-26 MAYIS 2012

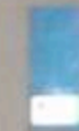
Prof. Dr. Benjamin
A. LIPSKY

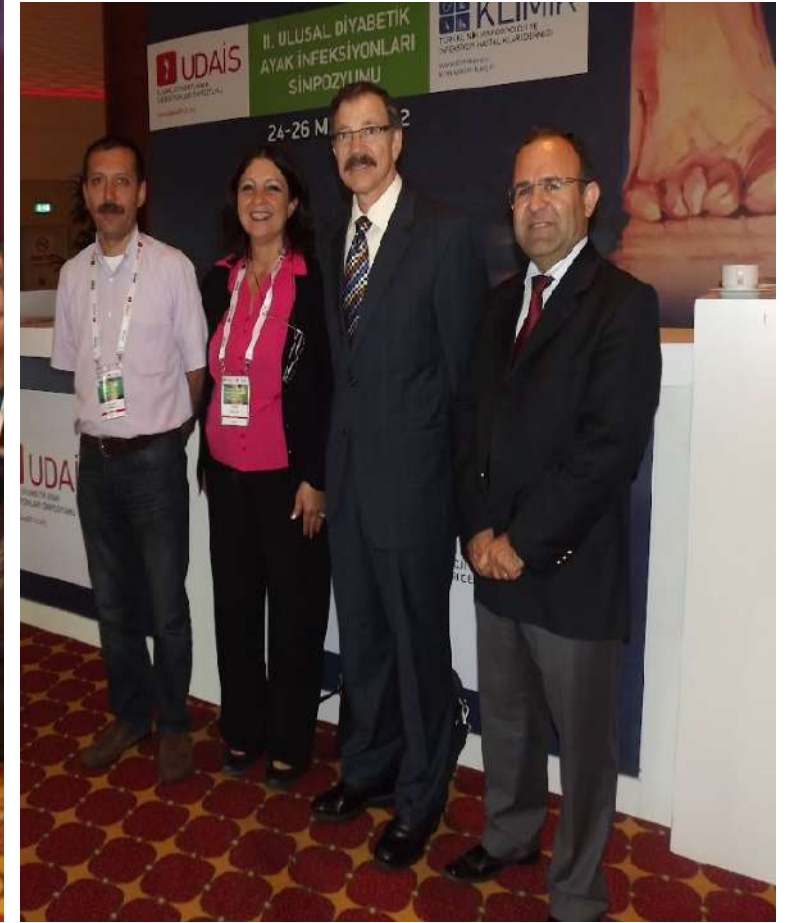
 UDAİS
ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU
www.udais2012.org

II. ULUSAL DİYABETİK
AYAK İNFEKSİYONLARI
SİMPOZYUMU

 KLİMİK
TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ
www.klimik.org.tr
klinik@klimik.org.tr

KLİMİK TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

Sağlıkla
36 .Yıl

DERNEK

YETERLİK
KURULU

ÇALIŞMA
GRUPLARI

TOPLANTILAR

DERGİLER

KLİMİK
BÜLTENİ

III. ULUSAL DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

08-10 MAYIS 2014

WYNDHAM İSTANBUL KALAMIŞ MARİNA HOTEL

IV. ULUSAL DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

5-7 MAYIS 2016
HİLTON İSTANBUL KOZYATAĞI

 UDAİS
ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

 KLİMİK
TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ
www.klimik.org.tr, klimik@klimik.org.tr

BİLİMSEL SEKRETERYA
Doç. Dr. Öner AK
Dr. L. Zeynep Şahin (Eğitim ve Program Koordinatörü)
İnfeksiyon Hastalıkları ve Mikrobiyoloji
Etiler, Beşiktaş
Nispetiye sok. 2016/Şişli Hastanesi
KOD: 34091 606 99 93

Doç. Dr. Ayşen ÖZGEN
Cerrahpaşa Üniversitesi Tıp Fakültesi
İnfeksiyon Hastalıkları ve Mikrobiyoloji
Ayak Sok. 33/6-3/Şişli
Nispetiye sok. 2016/Şişli Hastanesi
KOD: 34091 607 74 90

ORGANİZASYON SEKRETERYASI

Çiğdem ÇALDIKCI
Hıdırbey Caddesi Tıbbi İhtak
Kıyafetleri, Beşiktaş/Şişli
Saklıyıcı sok. 1/Şişli
Tel: 0212 340 10 00
GSM: 0532 722 10 10
organizasyon@udaiss.com

UDAİS
ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

KLİMİK
TÜRK KLİMİK MUKADEFESİ VE
İNFEKSİYON HASTALILAR DERNEĞİ
www.klimik.org.tr / www.klimik.org.tr

IV. ULUSAL DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

5-7 MAYIS 2016
HİLTON İSTANBUL KOZYATAĞI

5-7 MAYIS 2016
HİLTON İSTANBUL KOZYATAĞI

 UDA
ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZY

 U
ULUSAL DİYABETİK
İNFEKSİYONLARI

Prof.Dr. Benjamin
A. LIPSON

 UDAİS
ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

İSTANBUL

UDAİS

ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

KLİMİK

TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

UDAİS

ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

KLİMİK

SIMPOZYUM
5-7 MAYIS 2016
HİLTON İSTANBUL KOZYATAĞI

İsveç Turizm

Yüksek lisans
Yüksek lisans
Yüksek lisans
Diğer

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi
Yüksek lisans (18g) ile Mesajlar Yönetimi

Sag Sol

PLAN

1. Hasta anamnez
2. X-Ray
3. Yara bakımı
4. Koruyucu ayakkabı
5. Konsültasyon

Prof. Dr. Nermin
OLGUN

Two people standing behind the podium, one in a black jacket and one in a white shirt.

A person sitting on the floor, looking towards the stage.

A woman in a black dress sitting in a chair, receiving a foot examination.

A woman in a red jacket kneeling and examining the feet of the woman in the chair.

A person's hand holding a smartphone, recording the event.

V. Ulusal Diyabetik Ayak İnfeksiyonları Simpozyumu

Selçuk-İzmir

03-06 Mayıs 2018

Korumar Ephesus Beach & Spa Resort

TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

KLİMİK DERNEĞİ
DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

JAVIER ARAGON
SANCHEZ

V. Ulusal Diyabetik Ayak
İnfeksiyonları Sempozyumu
14-15 Ocak 2017
Sakarya Kültür Merkezi

Delay on seeking surgical consultation thinking that antibiotics and wound care are enough to arrest infection

© 2017 Lavinia Travel

 LAVINIA TRAVEL

UDAİS 2021

VI. ULUSAL DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

📅 04-07 ŞUBAT 2021

ONLINE SİMPOZYUM

www.udais2021.org

4 ŞUBAT 2021 / 17.00 – 17.15: Açılış Konuşmaları

5 ŞUBAT 2021 / 18.00 – 19.00: Oturum 3: Diyabetik Ayakta Vasküler Sorunlar ve Çözümleri

5 ŞUBAT 2021 / 17.00 – 18.00: Oturum 2: UDAİS Çalışma Grubu Toplantısı – 1

4 ŞUBAT 2021 / 17.15 – 18.00: Açılış Konferansı

5 ŞUBAT 2021 / 19.15 – 20.00: Oturum 4: Diyabetik Ayak İnfeksiyonunda Direnç Sorunu

5 ŞUBAT 2021 / 20.00 – 20.45: Konferans 3: Guidelines on Offloading Foot Ulcers in Persons With Diabetes (IWGDF 2019 Update)

UDAİS 2022 VII. ULUSAL DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI SİMPOZYUMU

📅 12-15 EKİM 2022 🌐 www.udais2022.org

📍 Mirage Park Resort Hotel / Kemer-Antalya

DAİÇG KLİMİK DERNEĞİ DİYABETİK
AYAK İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

KURSLAR

- 4 kez Uygulamalı Yara Bakım Kursu

KLİMİK
TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

DAIÇG
KLİMİK DERNEĞİ DİYABETİK AYAK
İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

UYGULAMALI YARA BAKIM KURSU

28-30 EYLÜL 2017
ESKİŞEHİR

SEKRETERLER

Dr. Nevil AYKIN
E-posta: nevilaykin@gmail.com
Tel: 0505 552 44 12

Dr. Aynur ENGİN
E-posta: aynurum2000@yahoo.com
Tel: 0532 637 74 90

ORGANİZASYON

LAVINIA TRAVEL
www.laviniatravel.com
mice@laviniatravel.com

28 Eylül 2017 Perşembe

08.00 – 12.00	Kayıt
12.00 – 12.15	Açılış
12.15 – 13.00	Kronik Yara Patogenezi ve İmmünolojisi Dr. İlhan ÖZGÜNEŞ PDF
13.15 – 14.00	Diyabetik Ayak ve İnfeksiyonu Dr. Neşe SALTOĞLU PDF
14.00 – 14.15	Kahve Arası
14.15 – 15.00	Venöz ve Arteriyel Ülserler Dr. Tünay KURTOĞLU PDF
15.00 – 15.45	Bası Yaraları Dr. Ramazan KAHVECİ PDF
15.45 – 16.00	Kahve Arası
16.00 – 16.45	Yanık Yaraları ve İnfeksiyonu Dr. Nur BENZONANA PDF
16.45 – 17.30	Yara Örtüleri ve Kullanımları Dr. Şamil AKTAŞ PDF
17.30 – 18.15	Hastane İçinde Kronik Yara Bakım Ünitesi Örgütlenme Şeması Dr. M. Bülent ERTUĞRUL PDF

29 Eylül 2017 Cuma

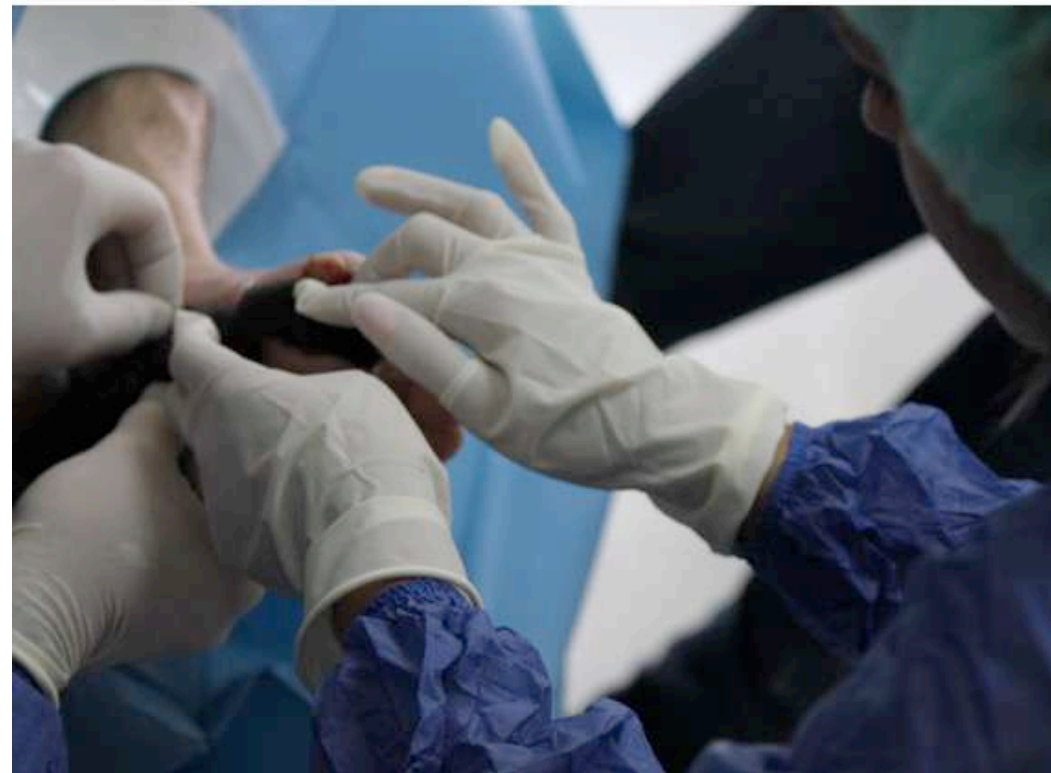
08.00 – 08.45	Topikal Antimikrobikler ve Solüsyonların Kullanımları Dr. Neşe DEMİRTÜRK PDF
08.45 – 09.30	Negatif Basıncılı Yara Kapama Dr. Tuğbay TUĞ
09.30 – 09.45	Kahve arası
09.45 – 10.30	Yara Debridmanı ve Pansuman Uygulaması Dr. Kadir ÇİMEN PDF
10.30 – 11.15	Yara Örneği Nasıl Alınmalı? Uygulama Eğitimcileri (Dr. Ayten KADANALI, Dr. Nur YAPAR, Dr. Nevil AYKIL, Yara Bak Hem. Hafize AKAN, Yara Bakım Hem. Fürüzan BOZKURT, Yara Bakım Hem. Zeynep ŞAHİN)
11.15 – 11.30	Kahve Arası
	<u>Yara Bakım Ürünleri Teorik ve Uygulamalı Tanıtım Dersleri</u>
11.30 – 12.15	Genadyne Teorik ve Uygulamalı Tanıtım
12.15 – 13.00	Öğle Yemeği
13.00 – 13.45	Hasbiotech İntralezyonel Epidermal Büyüme Faktörü Uygulamalı Tanıtım
13.45 – 14.30	Diamed Medikal Teorik ve Uygulamalı Tanıtım
14.30 – 14.45	Kahve Arası
14.45 – 15.30	Confort NPWT Teorik ve Uygulamalı Tanıtım
15.30 – 16.15	Meray A.Ş. & Novapharma Teorik ve Uygulamalı Tanıtım
16.15 – 16.30	Kahve Arası
16.30 – 17.15	Smith & Nephew Teorik ve Uygulamalı Tanıtım
17.15 – 18.00	Gen İlaç Topikal Epidermal Büyüme Faktörü Gen İlaç Medikal Müdürü Dr. Güneş KILDIRGICI

30 Eylül 2012 Cumartesi

08.00 – 08.45	Kronik Yarada Hiperbarik Oksijen Tedavisi; Hangi Hastada ve Ne Zaman? Dr. Erdiñ ERCAN PDF
08.45 – 09.30	Diyabetik Ayakta Vasküler Girişimler: Ne zaman? Nasıl? Dr. Emre ÖZKER PDF
09.30 – 09.45	Kahve Arası
09.45 – 10.30	Yara Bakım Hemşiresi Görev ve Sorumlulukları Dr. Ayişe KARADAĞ PDF
10.30 – 11.15	Kronik Yara İnfeksiyonlarında Akılcı Antibiyotik Kullanımı Dr. Ş. Barçın ÖZTÜRK PDF

23-25 EKİM 2019

II. UYGULAMALI YARA BAKIM KURSU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi

KLİMİK DERNEĞİ
DİYABETİK AYAK İNFEKSİYONLARI ÇALIŞMA GRUBU

TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

1. GÜN	23 Ekim 2019, Çarşamba
12.30-13.30	Otele Varış ve Kayıt
13.30-14.00	Açılış ve Kursun Tanıtımı [PDF]
14.00-16.00	Firma Temsilcileri Sunumu
	Hasbiotech İlaç San. ve Tic. A.Ş. Heberprot-P'nin Etki Mekanizması [PDF] Uzm. Dr. Mesut ZORLU
	Otto Bock Medikal Hizmetleri Ltd. Şti. Ottobock Diabetic Foot Concept [PDF] Tim SCHAFFER
	NHP İlaç Sanayi ve Ticaret A.Ş. İmmün Sistemimizden Gelen Yeni Nesil Antimikrobiyal ve Yara Bakım Hipokloröz [PDF] Dr. Emre ÖZTOPRAK
	Novapharma Firması Ürün Sunumu Emine BOLAKAR
	Konfort Firması Ürün Tanıtımı [PDF] Seçkin ÇETİN
	Diamed Medikal Ultrasonik Cerrahi Debridman Uygulamaları [PDF] Seda KAYABAŞI
16.00-16.30	Kahve Arası
16.30-18.00	Yara Bakımı Uygulamaları*
18.00-18.15	Günün Genel Değerlendirmesi

2. GÜN	24 Ekim 2019, Perşembe
09.00-10.00	Eski Fakat Eskimeyenler
	Kronik Yara Tipleri [PDF] Şamil AKTAŞ
	Kronik Yara Mikrobiyolojisi [PDF] Neşe SALTOĞLU
10.00-11.00	Klasik Topikal Yara Yakım Ürünleri
	Topikal Antimikrobikler ve Solüsyonlar [PDF] Serhan SAKARYA
	Negatif Basıncılı Yara Kapama [PDF] Ayten KADANALI
	Yara Örtüleri [PDF] Fatih YANAR
11.00-11.30	Kahve Arası
11.30-12.30	Tartışma Oturumu
	Konsey: Bülent ERTUĞRUL
	Tünay KURTOĞLU
	Burçak GÜMÜŞ
	H.Yener ERKEN
	Emrah ARSLAN
	Taylan ÖNDER

Diğer Yara Bakım Ürünleri ve Metotları
Büyüme Faktörleri [PDF] Emre ÖZKER
Hiperbarik Oksijen Tedavisi [PDF] Şefika KÖRPINAR
Yatak Başı Debridman Ender CEYLAN
Kahve Arası
Sahada Yara Bakım Sorunları (Tartışma Oturumu)
Hekim Bakış Açısı ile Alper ŞENER
Hemşire Bakış Açısı ile Ayişe KARADAĞ
Kronik Yara Bakım Ünitesi Nasıl Çalışır?
Adnan Menderes Üniversitesi Hastanesi Deneyimi [PDF] Bülent ERTUĞRUL
Hitit Üniversitesi Hastanesi Deneyimi [PDF] Murat KENDİRCİ
Pamukkale Üniversitesi Hastanesi Deneyimi [PDF]

17.30-18.30	Ayak Bakımı ve Rehabilitasyon
	Hemşirenin Sorumlulukları [PDF] Füruzan BOZKURT
	Diyabetik Ayakta Ampütasyon Dışı Rehabilitasyon [PDF] Elif AYDIN
	Ampute Hastada Rehabilitasyon [PDF] Coşkun ZATERİ
18.30-18.45	Günün Genel Değerlendirmesi
19.00-22.30	Akşam Yemeği
3. GÜN	25 Ekim 2019, Cuma
09.00-10.00	Akılcı Antibiyotik Kullanımı (Tartışmalı Oturum)
	Diyabetik Ayak Yarısında Sistemik Antibiyotik Uygulaması
	Her Zaman Gereklidir? [PDF] Özge TURHAN
	Her Zaman Gereklidir değil? [PDF] Aynur ENGİN
10.00-10.30	Kursun Genel Değerlendirmesi ve Soru-Paneller
10.30-12.30	D.A.İ.Ç.G. / Çalışma

14-17 EKİM 2021

III. UYGULAMALI YARA BAKIM KURSU

Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi

Anitta Hotel, Çorum

1. GÜN **14 Ekim 2021, Perşembe**

14.00-14.30 Otele Yarış ve Kayıt

14.30-15.00 Açılış ve Kursun Tanımı

15.00-16.00 **Oturum 1:**Kronik Yara ve Yara Bakımına Giriş

Oturum Başkanı: Neşe SALTOĞLU

Kronik Yara Nedenleri

Fatma Aybala ALTAY

Kronik Yararın Değerlendirilmesi

Murat AKIN

16.00-16.20 Kronik Yara Takibinde Yaşanan Zorluklar ve Pandeminin Getirdikleri (Hekim Gözüyle)

Banu YILDIZ-KARACA

16.20-16.40 Kronik Yara Takibinde Yaşanan Zorluklar ve Pandeminin Getirdikleri (Hemşire Gözüyle)

Merve YORULMAZ-ÇELİKTAŞ

16.40-17.00 Kahve Arası

17.00-19.00 **Oturum 2:** Diyabetik Ayak Tedavisinde Güncel Gelişmeler

Oturum Başkanı: Murat KENDİRCİ

Konuşmacılar: Aysel KOCAGÜL-ÇELİKBAŞ, Ayten KADANALI, Bülent ERTUĞRUL

2. GÜN **15 Ekim 2021, Cuma**

08.30-10.30 Hasta Başı Yara Bakım Uygulamaları

Yer: Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi Erol Ölçök Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Diyabetik Ayak ve Kronik Yara Kliniği

10.30 -11.30 **Oturum 3:**Kronik Yara Yönetiminde Neredeyiz?

Oturum Başkanı: Nurcan BAYKAM

Yara Bakım Ünitelerinin Organizasyonu Nasıl Olmalı? Yasal Düzenlemeler Ne Diyor? (Hitit Üniversitesi Deneyimi)

Murat KENDİRCİ

Kronik Yaraya Yaklaşım (İstanbul Deneyimi)

Ayten KADANALI

0- 13.20 **Oturum 4:**Kronik Yara Tedavisinin Basamakları

Oturum Başkanı: Aysel KOCAGÜL-ÇELİKBAŞ

Hiperbarik Oksijen Tedavisi Her Hastada ve Her Zaman İşe Yarar mı?

Taylan ZAMAN

Kronik Yarada Debridman Yöntemleri ve Derin Doku Kültürü Alma (Video Destekli Anlatım)

Merve AKIN

Cerrahi Tedavi Endikasyonları Hangi Hastaya Ne Zaman? (Video Destekli Anlatım)

Semih BAĞHAKI

0-14.00 Yemek Arası

0.16.00 Diyabetik Ayak Çalışma Grubu Toplantısı

Hasta Odaklı Deneyim Paylaşımları

ÜN **16 Ekim 2021, Cumartesi**

0-10.30 **Oturum 5:** Klasik Topikal Yara Yakım Ürünleri

Oturum Başkanı: Ayten KADANALI

Topikal Antimikrobikler ve Solüsyonların Kullanımları

Şerife Barçın ÖZTÜRK

Yara Örtüleri ve Kullanımları

Kerim Bora YILMAZ

Klasik Negatif Basıncılı Yara Tedavisi ve Tedavide Kullanılan Cihazlar (Video Destekli Anlatım)

Bayram ÇOLAK

0-11.00 Kahve Arası

0-12.00 **Oturum 6:** Diğer Yara Bakım Uygulamaları

Oturum Başkanı: Bülent ERTUĞRUL

Büyüme Faktörleri

Merve AKIN

Büyüme Faktörleri

Alper ŞENER

Kök Hücre Uygulamaları

A. Çınar YASTI

2.00-12.30 Kronik Yarada Enfeksiyon Tanısı ve Tedavisi

Bülent ERTUĞRUL

2.30-13.30 Öğlen Yemeği

3.30-15.30 **Oturum 7:** Diyabetik Ayak Yarası

Oturum Başkanı: A. Çınar YASTI

Diyabetik Ayak Enfeksiyonunda Akılcı Antibiyotik Kullanımı ve Direnç Sorunu

Neşe SALTOĞLU

Diyabetik Ayakta Vasküler Sorunlar ve Çözümleri

Yusuf KARAVELİOĞLU

Diyabetik Ayakta Cerrahi Girişim Kararı Hangi Hastaya Ne Zaman?

Erhan GÜVEN

Diyabetik Ayak Aciline Yaklaşım

Öznur AK

5.30-16.00 Kahve Arası

6.00-17.00 **Diyabetik Ayak Konseyi**

Hitit Üniversitesi Diyabetik Ayak Konsey Üyeleri

Moderatör: Aysel KOCAGÜL-ÇELİKBAŞ

Murat KENDİRCİ

Derya YAPAR

Yusuf KARAVELİOĞLU

Sinan ZEHİR

Gülşen DOĞAN

Murat DOĞAN

İsmail SEZİKLİ

İ. GÜN **17 Ekim 2021, Pazar**

19.00-09.30 Kursun Genel Değerlendirmesi ve Geri Bildirimler

19.30-12.00 D.A.İ.Ç.G. / Çalışma Grubu Toplantısı

2.00-12.45 Akılcı Antibiyotik Kullanımının Önemi

Aysel KOCAGÜL-ÇELİKBAŞ

IV. UYGULAMALI YARA BAKIM KURSU DİYABETİK AYAK VE DİĞER KRONİK YARALAR

27-29 OCAK 2022

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi

1. GÜN	27 Ocak 2021, Perşembe	13.15-14.00	Oturum 3: Kronik Yara Yönetiminde Neredeyiz?	Vasküler Kökenli Kronik Yaralar [PDF] Suat Ömeroğlu
09.00-09.30	Kursa Varış ve Kayıt		Oturum Başkanları: Ayten Kadanalı, Neşe Saltoğlu	
09.30-10.00	Açılış ve Kursun Tanımı		İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Deneyimi [PDF] Kemal Memişoğlu	16.15-18.30 Uygulamalı Oturum 1: Yara Bakım Ürünleri
10.00-11.30	Oturum 1: Kronik Yaranın Değerlendirilmesi		Pandemi ve Afet Ortamında Kronik Yara Tedavisi ve Takibi Nasıl Yapılmalı? [PDF] Rıdvan Karaali	Oturum Başkanları: Alper Şener, Fatma Aybala Altay, Derya Yapar Klasik Topikal Yara Bakım Ürünleri Topikal Antimikrobikler ve Solüsyonların Kullanımları Yara Örtüleri ve Kullanımları
	Oturum Başkanları: Sait Gönen, Serap Şimşek-Yavuz	14.00-15.00	Oturum 3: Diyabetik Ayakta Çözümlememiş Konular	Klasik Negatif Basıncılı Yara Tedavisi ve Tedavide Kullanılan Cihazlar (Video Destekli Anlatım)
	Kronik Yara Kavramı ve Kronik Yara Çeşitleri [PDF] Semih Bağhaki		Oturum Başkanları: Lütfiye Mülazımoğlu, Mücahit Özyazar	2. GÜN 28 Ocak 2022, Cuma
	Diyabetik Ayak Yaraları Sınıflaması [PDF] Öznur Ak		Diyabetik Ayak Yaralarının Tedavisindeki Sorunlara Çözüm Arayışı Deneyimi [PDF] Muzaffer Altındaş	09.00-11.00 Oturum 6: Diyabetik Ayak Yara Tedavisinin Basamakları
	Kronik Yaralı Hastaların Komorbiditeleri-Ortak Özellikleri ve Takibi [PDF] Taner Damcı		Diyabetik Ayak Aciline Yaklaşım: Cerrahi Girişimleri Hangi Branş Nasıl Paylaşmalı/Yapmalı? Yağmur Aydın	Oturum Başkanları: Filiz Pehlivanoğlu, Bülent Ertuğrul Diyabetik Ayak Yarasında Debridman Ne Zaman/Ne Kadar/Nasıl? [PDF] Anıl Demiröz
11.30- 12.30	Oturum 2: Yumuşak Doku ve Kemik Eklem Enfeksiyonları	15.00-15.15	Kahve Arası	Diyabetik Ayakta Antibiyotik Tedavi Stratejileri- Algoritma [PDF] Bülent Ertuğrul
	Oturum Başkanları: Önder Aydıngöz, Hasan İlkova	15.15-16.15	Oturum 4: Diyabet Dışı Kronik Yaralarda Stratejik Yaklaşım Nasıl Olmalı?	Diyabetik Ayakta Doluşımın Değerlendirilmesi ve Vasküler Girişim Endikasyonları [PDF] Berk Arapi
	Sellülit, Lenfanjit ve Kronik Enfeksiyon Derya Yapar		Oturum Başkanları: Suat Ömeroğlu, Hande Özkaya	Majör Amputasyon, Minör Amputasyon, Desartikülasyon [PDF] Ali Şeker
	Osteomyelit, Charcot Eklemleri [PDF] Bedri Karaismailoğlu		Bası Yaraları ve Diğer Yaralar Fatih Yanar	

11.30-12.30	<p>Oturum 7: Kronik Yara Yönetiminde Neredeyiz?</p> <p>Oturum Başkanı: Neşe Saltoğlu</p> <p>Yasal Düzenlemeler Ne Diyor? [PDF]</p> <p>Ayten Kadanalı</p> <p>Kronik Yara Merkezi Pratiğine Etkileri [PDF]</p> <p>Gaye Filinte</p>
30-13.15	Yemek Arası
15-14.15	<p>Oturum 8: Diyabetik Ayağı Önleme (Video Destekli Anlatım)</p> <p>Oturum Başkanları: Lütfiye Mülazımoğlu, Fatma Yılmaz-Karadağ</p> <p>Diyabetik Ayakta Nasır Tedavisi ve Önleme [PDF]</p> <p>Oğuz Çetinkale</p> <p>Diyabetik Hastada Ayak ve Cilt Bakımı/Antifungal Profilaksi</p> <p>Zekai Kutlubay</p>
15-16.00	<p>Oturum 9: Kronik Yara Konseyi: Cerrahpaşa Deneyim Aktarımı</p> <p>Moderatörler: Neşe Saltoğlu, Oğuz Çetinkale</p> <p>Sait Gönen, Semih Bağhaki, Ali Şeker, Berk Arapi, Ahmet Baş, Eylem Toğluk-Yiğitoğlu, Beyhan Budak [PDF]</p>
30-16.30	Kahve Arası
30-17.30	<p>Oturum 10: Kronik Yara Değerlendirme ve Cerrahi Yaklaşım</p> <p>Oturum Başkanları: İlker İnanç Balkan, Semih Bağhaki</p> <p>Kronik Yarada Debridman Yöntemleri ve Derin Doku Kültürü Alma (Video Destekli Anlatım) [PDF]</p> <p>Anıl Demiröz</p> <p>Cerrahi Tedavi Endikasyonları Hangi Hastaya Ne Zaman? (Video Destekli Anlatım) [PDF]</p> <p>Uğur Anıl Bingöl</p>

09.00-11.00	<p>Uygulamalı Oturum 2: Hasta Başlı Yara Bakım Uygulamaları</p> <p>Moderatörler: İlker İnanç Balkan, Semih Bağhaki</p>
11.00-11.30	Kahve Arası
11.30-13.15	<p>Oturum 11: Kronik Yarada Yardımcı Tedavi Yöntemleri (Video Destekli Anlatım)</p> <p>Oturum Başkanları: Oral Öncül, Fatma Aybala Altay</p> <p>Bakteriyofaj Tedavi [PDF]</p> <p>Oral Öncül</p> <p>Hiperbarik Oksijen [PDF]</p> <p>Bengisu Mirasoğlu</p> <p>Büyüme Faktörleri-Kök Hücre Tedavisi [PDF]</p> <p>Alper Şenel</p> <p>Larva Tedavisi [PDF]</p> <p>Erdal Polat</p> <p>Vakum Yardımcılı Tedavi [PDF]</p> <p>Cumhur Deniz Davulcu</p>
13.15-13.45	<p>Akılcı Antibiyotik Kullanımı [PDF]</p> <p>Fatma Aybala Altay</p>

UZLAŞI RAPORU

TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ
VE İNFEKSİYON HASTALIKLARI
DERNEĞİ

ISSN 1301-143X

Klimik Journal

Klimik

DERGİSİ

Editör Görüşü / Editorial

Diyabetik Ayak Yarası ve İnfeksiyonu: Bir Ulusal Uzlaşı Raporu
Diabetic Foot Wound and Infection: A National Consensus Report
Haluk Eraksay

Uzlaşı Raporu / Consensus Report

Diyabetik Ayak Yarası ve İnfeksiyonunun Tanısı, Tedavisi ve Önlenmesi:
Ulusal Uzlaşı Raporu

Diagnosis, Treatment and Prevention of Diabetic Foot Wounds and Infections: Turkish Consensus Report
Neşe Saltoğlu, Önder Kılıçoğlu, Selçuk Baktıroğlu, Zeynep Oğar-Siva, Samil Aktaş, Muzaffer Altındağ, Caner Aralan, Turan Aslan, Selda Çelik, Aynur Engin, Haluk Eraksay, Önder Ergönül, Bülent Ertuğrul, Serdar Güler, Ayten Kadanalı, Lutfiye Mülazımoğlu, Nermin Olgun, Oral Öncü, Ali Öznur, İlhan Satman, İrfan Şencan, Özlem Tannöver, Özge Turhan, Abdullah Kemal Tuğgun, Hasan Tüzün, Ahmet Çınar, Yaslı, Temel Yılmaz

www.klimikdersisi.org

Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği'nin Yayın Organı
Official Journal of the Turkish Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases

Cilt / Vol. 28

Özel Sayı / Suppl. 1

Aralık / December 2015

Diyabetik Ayak Yarası ve Enfeksiyonunun Tanısı, Tedavisi ve Önlenmesi: Ulusal Uzlaşı Raporu

*Diagnosis, Treatment and Prevention of Diabetic Foot Wounds and Infections:
Turkish Consensus Report*

Neşe Saltođlu¹, Önder Kılıçođlu², Selçuk Baktirođlu³, Zeynep Oşar-Siva⁴, Şamil Aktaş^{3,5}, Muzaffer Altındaş⁶, Caner Arslan⁷, Turan Aslan¹, Selda Çelik⁸, Aynur Engin¹, Haluk Eraksoy¹, Önder Ergönül¹, Bülent Ertuđrul¹, Serdar Güler⁹, Ayten Kadanalı¹, Lütfiye Mülazımođlu¹, Nermin Olgun⁸, Oral Öncül¹, Ali Öznur², İlhan Satman¹⁰, İrfan Şencan¹¹, Özlem Tannöver¹², Özge Turhan¹, Abdullah Kemal Tuyyun⁷, Hasan Tüzün⁷, Ahmet Çınar Yastı¹³, Temel Yılmaz¹⁴

¹ Türk Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Derneği, Diyabetik Ayak Enfeksiyonları Çalışma Grubu (İstanbul Üniversitesi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Adnan Menderes Üniversitesi, Kafkas Üniversitesi / Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Marmara Üniversitesi), İstanbul, Türkiye

² Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birliđi Derneği (İstanbul Üniversitesi), Ankara, Türkiye

³ Yara Bakımı ve Doku Onarımı Derneği (İstanbul Üniversitesi), Ankara, Türkiye

⁴ Türk Diyabet Cemiyeti (İstanbul Üniversitesi), İstanbul, Türkiye

⁵ Sualtı ve Hiperbarik Tıp Derneği (İstanbul Üniversitesi), İstanbul, Türkiye

⁶ İstanbul Diyabetik Ayak Derneği (İstanbul Üniversitesi), İstanbul, Türkiye

⁷ Ulusal Vasküler ve Endovasküler Cerrahi Derneği (İstanbul Üniversitesi, Dr. Siyami Ersek Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi), Ankara, Türkiye

⁸ Diyabet Hemşireliği Derneği (İstanbul Üniversitesi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi), İstanbul, Türkiye

⁹ Sağlık Bakanlığı Türkiye Diyabet Önleme ve Kontrol Programı Koordinatörü (Hitit Üniversitesi / Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi), Ankara, Türkiye

¹⁰ Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği (İstanbul Üniversitesi), Ankara, Türkiye

¹¹ Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı (Sakarya Üniversitesi / Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi / Türkiye Halk Sağlığı Kurumu), Ankara, Türkiye

¹² Türkiye Aile Hekimleri Uzmanlık Derneği (Yeditepe Üniversitesi), Ankara, Türkiye

¹³ Kritik Bakım Derneği, Kronik Yara Çalışma Grubu (Hitit Üniversitesi / Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi), Ankara, Türkiye

¹⁴ Türkiye Diyabet Vakfı (İstanbul Üniversitesi), İstanbul, Türkiye

Moderatörlüğü üstlenmiş olan ilk dört yazarın ardından 11 Uzmanlık Derneđinin, Sağlık Bakanlığının ve Türkiye Diyabet Vakfının temsilcileri, çalışılan Üniversite ya da Eğitim ve Araştırma Hastaneleri de gösterilerek alfabetik sıraya belirlenmiştir.

- **ULUSLARARASI YAYINLARIMIZ**

ELSEVIER

Original article

Infectious diseases

Predictors for limb loss among patient with diabetic foot infections: an observational retrospective multicentric study in Turkey

N. Saltoglu¹✉, M. Yemisen¹, O. Ergonul², A. Kadanali³, G. Karagoz³, A. Batirel⁴, O. Ak⁴, H. Eraksoy⁵, A. Cagatay⁵, A. Vatan¹, G. Sengoz⁶, F. Pehlivanoglu⁶, T. Aslan⁷, Y. Akkoyunlu⁷, D. Engin⁸, N. Ceran⁸, B. Erturk⁹, L. Mulazimoglu⁹, O. Oncul¹⁰, H. Ay¹⁰, F. Sargin¹¹, N. Ozgunes¹¹, F. Simsek¹², T. Yildirmak¹², N. Tuna¹³, O. Karabay¹³, K. Yasar¹⁴, N. Uzun¹⁵, Y. Kucukardali¹⁶, M. Sonmezoglu¹⁶, F. Yilmaz¹¹, U. Tozalgan¹⁷, S. Ozer⁴, M. Ozyazar¹, KLIMIK Turkish Society, Diabetic Foot Study Group

TABLE 3. Microorganisms isolated from patients with diabetic foot infection (n = 208)

	n (%)
Gram-negative bacteria	114 (54.8)
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	36 (17.3)
<i>Escherichia coli</i>	30 (14.4)
<i>Enterobacter</i>	11 (5.3)
<i>Klebsiella</i>	10 (4.8)
ESBL producing Enterobacteriaceae	10 (19.6)
<i>Proteus</i>	13 (4.8)
<i>Acinetobacter</i>	10 (4.8)
<i>Morganella</i>	4 (1.9)
Gram-positive bacteria	92 (44.2)
Methicillin-sensitive <i>Staphylococcus aureus</i>	37 (17.8)
Methicillin-resistant <i>Staphylococcus aureus</i>	11 (5.3)
Methicillin-resistant coagulase negative <i>Staphylococcus</i>	18 (8.6)
<i>Streptococcus</i>	14 (6.7)
<i>Enterococcus</i>	12 (5.8)
Anaerobic bacteria	2 (1)

Influence of multidrug resistant organisms on the outcome of diabetic foot infection

Nese Saltoglu^{a,*}, Onder Ergonul^b, Necla Tulek^c, Mucahit Yemisen^d, Ayten Kadanali^d, Gul Karagoz^d, Ayse Batirel^c, Oznur Ak^c, Cagla Sonmezer^c, Haluk Eraksoy^d, Atahan Cagatay^e, Serkan Surme^a, Salih A. Nemli^z, Tuna Demirdal^g, Omer Coskun^h, Derya Ozturkⁱ, Nurgul Ceran^l, Filiz Pehlivanoglu^j, Gonul Sengoz^j, Turan Aslan^h, Yasemin Akkoyunlu^{k,l}, Oral Oncul^l, Hakan Ay^l, Lutfiye Mulazimoglu^m, Buket Erturk^m, Fatma Yilmazⁿ, Gulsen Yoruk^o, Nuray Uzun^p, Funda Simsek^q, Taner Yildirmak^q, Kadriye Kart Yaşarⁱ, Meral Sonmezoglu^r, Yasar Küçükardali^r, Nazan Tuna^s, Oguz Karabayⁿ, Nail Ozgunesⁿ, Fatma Sarginⁿ, Turkish Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases, Diabetic Foot Infections Study Group

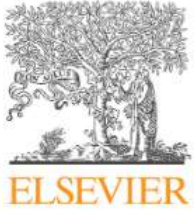
791 hastanın 127'sinde (%16) majör ampütasyon vardı ve 24 (%3) hasta öldü.

Çok değişkenli analizde, ölüme ilgili anlamlı öngörücüler;

Diyaliz (OR: 8.3, CI: 1.82-38.15, p=0.006),

Klebsiella spp. (OR:7.7, CI: 1.24-47.96, p=0.028) ve kronik kalp yetmezliği (OR: 3, CI: 1.01-9.04, p=0.05).

Yeniden hastaneye yatırılan hastaların %21'inde en sık mikroorganizma olarak MR Stafilokok (p<0,001)

Contents lists available at [ScienceDirect](https://www.sciencedirect.com)

Primary Care Diabetes

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/pcd>

<http://www.elsevier.com/locate/pcd>

Original research

Foot self-care in diabetes mellitus: Evaluation of patient awareness

Fatma Yılmaz Karadağ^{a,*}, Neşe Saltoğlu^b, Öznur Ak^c, Güle Çınar Aydın^d,
Seniha Şenbayrak^e, Serpil Erol^e, Duru Mıstanoğlu Özatağ^f,
Ayten Kadanalı^g, Yaşar Küçükardalı^h, Şenol Çomoğlu^g, Gülşen Yörükⁱ,
Yasemin Akkoyunlu^j, Meliha Meriç Koç^j, Arzu Altunçekic Yıldırım^k

- Hastaların %9,5'i kötü ayak bakımı, %49,6'sı orta düzeyde ayak bakımı ve %20,8'i iyi ayak bakımına sahipti.
- Ayak bakımı konusunda iyi olan hastaların eğitim durumunun daha yüksek olduğunu ($p<0,001$),
- şehirde yaşama olasılığının daha yüksek olduğunu ($p<0,001$),
- gelirin daha yüksek olduğunu ($p<0,001$),
- ayak bakımı konusunda eğitim aldığını ($p<0,001$)
- 0.001) ve tip I DM olma olasılığı daha yüksekti ($p=0.015$).
- Ayak bakımı iyi olanlarda hastalık süresi diğer gruplara göre daha uzundu ($p=0.010$).

The Effects of Antimicrobial Resistance and the Compatibility of Initial Antibiotic Treatment on Clinical Outcomes in Patients With Diabetic Foot Infection

Nese Saltoglu¹, Serkan Surme¹, Elif Ezirmik², Ayten Kadanali^{3,4}, Ahmet Furkan Kurt¹,
Meryem Sahin Ozdemir¹, Oznur Ak^{5,6}, Fatma Aybala Altay⁷, Ali Acar^{7,8}, Zeynep Sule Cakar⁴,
Necla Tulek^{8,9}, Sami Kinikli⁹, KLİMİK Society, Diabetic Foot Study Group

Affiliations + expand

PMID: 33856261 DOI: 10.1177/15347346211004141

- İlk tedavi uygun olmadığında Klebsiella spp. 1 ila 3 ay içinde ilişkili reinfeksiyon daha sık gözlemlendi.
- Polimikrobiyal enfeksiyon ($p = .043$) ve vankomisin tedavisi ($p = .007$) yeniden enfeksiyon/ölümün bağımsız öngörücüleri idi.
- Çok değişkenli analiz, vasküler yetmezliği ($p = .004$), hastaneye yeniden yatışı ($p = .009$), C-reaktif proteini > 130 mg/dL ($p = .007$) ve karbapenem almayı ($p = .005$) majör amputasyon bağımsız belirleyiciler olarak ortaya koydu

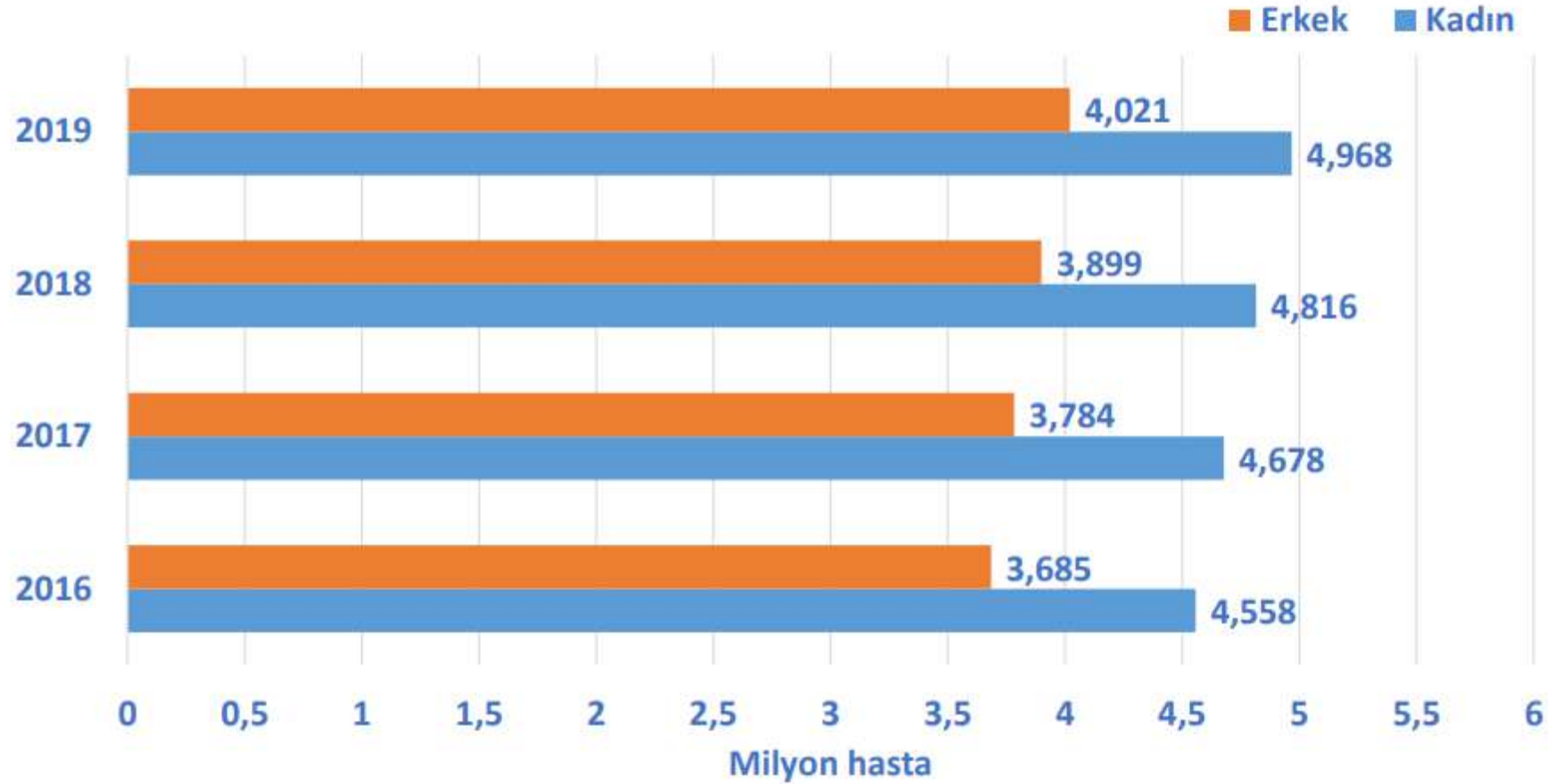
- Journal of the American Podiatric Medical Association 2022,

Impact of the COVID-19 pandemic on diabetic foot patients: A shift in the infectious agent profile towards non fermentative gram-negative bacilli.

Ali Acar¹, Neşe Saltoğlu², Necla Tülek¹, Özge Turhan³, Elif Nazlı Serin⁴, Derya Yapar⁵, Murat Kendirci⁵, Serkan Sürme², Banu Karaca⁶, Fatma Aybala Altay⁷, Rıdvan Tayşi⁷, İrfan Şencan⁷, Esra Tanyel⁸, Heval Can Bilek⁸, Özlem Güler⁹, Birsen Mutlu⁹, Tolga Aksan¹⁰, Fatma Yılmaz Karadağ¹¹, Ayten Kadanalı^{12,13}, Lütfiye Nilsun Altunal¹², Seniha Şenbayrak¹⁴, Serpil Erol¹⁴, Öznur Ak¹⁵, Nazire Aladağ¹⁶, Neşe Demirtürk¹⁷, Petek Konya¹⁷, Dilek Bulut¹⁸, Derya Öztürk Engin¹⁹, Hasan Murat Arslan²⁰

Türkiye'de diyabet projeksiyonu*

*2010 TURDEP-II çalışmasına göre standardize edilmiştir. TURDEP-II'de diyabet tanımı: Bilinen diyabet/Açlık PG ≥ 126 mg/dl/OGTT 2.st PG ≥ 200 mg/dl/A1C ≥ 6.5 ile konulmuştur.

Satman I, et al. Eur J Epidemiol 2013;28(2):168-80. Satman İ, TURDEP-II Çalışma Grubu, 2019.

Türkiye

T.C. Sağlık Bakanlığı

TÜRKİYE DİYABET PROGRAMI

2015-2020

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

ANKARA - 2014

Türkiye Diyabet Programı 2020-2025

Amaç III. Diyabet ve Komplikasyonlarının Etkin Tedavisini Sağlamaktır.

Diyabet ve komplikasyonlarının etkin tedavisi için uluslararası rehberler de kaynak alınarak ulusal düzeyde tanı, tedavi ve izlem standartları oluşturulmalı ve uygulanması sağlanmalıdır. Diyabetli bireylerin eğitimi, sağlıklı yaşam tarzı programlarına alınması, periyodik muayenelerinin ve tedavilerinin uygun bir şekilde yapılması için ilgili kurum ve kuruluşlarca gerekli altyapı oluşturulmalıdır.

Amaca Yönelik Stratejiler

- o Tanı, tedavi ve izlem yapılan merkezlerde Sağlık Bakanlığı Diyabet Standartlarında belirlenen protokollere uyulmasının sağlanması,
- o Diyabet ile ilişkili laboratuvar ölçümlerinin doğru ve güvenilir şekilde yapılmasının sağlanması,
- o Diyabetli bireylere ve yakınlarına verilecek eğitim programının standardizasyonunun sağlanması,
- o Diyabetli bireylere ve yakınlarına verilecek eğitim programının yaygınlaştırılması, **yaşam boyu sürekli eğitim için online ??düzenleme yapılması**
- o Diyabetli bireylerin tıbbi beslenme tedavisi, fiziksel aktivite ve diyabet eğitimlerine erişiminin sağlanması,
- o Diyabetli bireylerin diyabetin gerektirdiği şekilde beslenmelerinin sağlanması,
- o Diyabetli bireylerin multidisipliner sağlık hizmetine erişiminin sağlanması,
- o Diyabet hastalarının diyabetin akut ve kronik komplikasyonları hakkında bilgilendirilmesi,
- o Diyabet takibinde glisemik kontrol hedeflerine ulaşılması,
- o Sağlık Bakanlığı Diyabet Standartları'nda önerilen takvim ve yöntemlere uygun olarak komplikasyon taramalarının yapılmasının sağlanması,
- o Diyabet tedavisine hasta uyumunun artırılması.

Diyabetik Ayak Grubu
Enfeksiyon Hast Adına
Prof. Dr. Ayten Kadanalı
Prof. Dr. Neşe Saltoğlu

Amaç III. Diabetes mellitus ve Komplikasyonlarının Etkin Tedavisini Sağlamaktır.

- 3.d Diyabete bağlı akut ve kronik komplikasyonların azaltılmasıdır.
- 3.d.6. İkinci ve Üçüncü basamak hastanelerde multidisipliner (endokrinolog, iç hastalıkları uzmanı, infeksiyon hastalıkları uzmanı, dermatolog, ortopedist, fizik tedavi ve rehabilitasyon uzmanı, kalp-damar cerrahı, plastik cerrah, girişimsel radyolog, podolog, diyetisyen, yara bakım hemşiresi ve diyabet hemşiresinin görev aldığı) diyabetik ayak konseylerinin ve servislerinin oluşturulması. Diyabetik ayak konseylerinin ücretlendirilmesi ve diyabetik ayak servislerinin özellikli ve riskli bölümler statüsüne alınması.
- 3.d.7. Podologların Diyabetik ayak konusunda eğitilmesi ve diyabetik ayak konseyi üyesi olarak görevlendirilmesi için girişimlerde bulunulması.
- 3.d.10. Hem primer diyabet tanısı için, hem de komplikasyonları için ICD10 tanı kodlarının hastalara mutlaka girilmesi. Diyabetli hastada ayak muayenesi yapılmasını arttırabilmek amacıyla bu muayene için ayrıca ücretlendirme yapılmasını sağlayacak bir kodlamanın kullanılması.

- 3.d.11. Yaranın önlenmesi, tedavisi ve rehabilitasyonu sürecinde kullanılan ve halen geri ödemesi bulunmayan ürünlerin (yara bakım ürünü, yükten kurtaran ortez, protez, tabanlık, ayakkabı, koruyucu alçı vb.) geri ödemelerinin sağlanması. Bu ürünleri üreten merkezlerin ikinci ve üçüncü basamak kurumlarda oluşturulması veya özel olarak kurulmasının teşvik edilmesi.
- 3.d.12. Aile Sağlığı Merkezlerinin diyabetli bireylerin tedavi ve bakımlarını karşılayacak şekilde yapılandırılması ve bu merkezlerde **diyetisyen, diyabet hemşiresi, podolog ve fizyoterapist gibi sağlık mesuplarının istihdamı sağlanması.**
- **3.e.10 Diyabetik ayak eğitiminin diyabetin diğer komplikasyonlarından ayrı değerlendirilmesi,** (bu amaçla Uluslararası Diyabetik Ayak Çalışma Grubu –IWGDF- önerileri dikkate alınmalı, bu komplikasyon hem akut, hem de kronik komplikasyon grubunda yer almalıdır. Diyabetik ayağın önlenmesinde tüm ortak bileşenlerin -Endokrinoloji, İç Hastalıkları, Nöroloji, Dermatoloji, Ortopedi, Enfeksiyon Hastalıkları Uzmanları, Hemşireler, Diyetisyenler, Eczacılar- rolü olmalıdır)

Yapamadıklarımız!!

- Yara yönergesinde ilgili tüm branşların yer alması konusunda düzenlenme yapılması!
  - Hastalar Enfeksiyon kliniğinde çoklukla yatmakta ancak Kronik Yara Bakım Yönergede yoklar?
  - Yara bakım ürünlerinin kullanımı için başka birimin onayı gerekmekte???

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

SAĞLIK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SAĞLIK HİZMETLERİ PLANLAMA DAİRESİ
BAKANLIĞI
06/07/2021 09:43 - F-83913885-010.06.02-1103
00143369323

Sayı : 83913885-

Konu : Kronik Yara Bakım Hizmetleri

GENELGE
2021/ 4

Tedavileri zor ve uzun süren, multidisipliner bir çalışmayı gerektiren kronik yaralar gerek hastalarda oluşturdukları olumsuz etkiler, gerekse sağlık çalışanları ve sağlık sistemine getirdiği külfet açısından tüm gelişmiş ve gelişmekte olan toplumlar için büyük bir sorun olup başvuran hastaların teşhis ve tedavi sürecini gerçekleştirmek, oluşabilecek komplikasyonları önlemek/azaltmak, kronik yara bakımı verecek sağlık tesislerinde klinikler arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla; kronik yara hizmetleri ile ilgili iş ve işlemlerin düzenlenmesi ihtiyacı doğmuştur.

Bu kapsamda, ülkemizde sunulacak kronik yara bakım hizmetlerine ilişkin usul ve esaslar ekte belirtilen şekliyle düzenlenmiştir.

Genelgenin ilinizde bulunan kamu ve özel tüm sağlık tesislerine duyurulması, kronik yara tanısı, tedavisi ve takibi için sunulan sağlık hizmetlerinin iş bu Genelge kapsamında yürütülmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini önemle arz/rica ederim.

Prof. Dr. Sabahattin AYDIN
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

C- KOMİSYONUN KURULMASI VE GÖREVLERİ

1. Kronik yara bakımı konusunda, birimlerin faaliyetleri ve geliştirilmesi konularında gerekli eğitimleri planlanmak, eğitim merkezlerini belirlemek, yapılacak eğitimlerin müfredatını belirlemek, bu birimlerin faaliyet ve hizmetleri ile ilgili Bakanlığa intikal eden şikayetleri incelemek ve kronik yara bakımı hizmetleri ve faaliyetleri konusunda tıbbi ve teknolojik gelişmeleri izlemek ve gerektiğinde uygulanmasını sağlamak amacıyla genel müdürlük bünyesinde, Bakanlıkça Kronik Yara Bakım Bilimsel Komisyonu oluşturulur.

2. Komisyon, Genel Müdür veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında, bir genel cerrahi uzmanı, bir ortopedi ve travmatoloji uzmanı, bir Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Uzmanı olmak üzere en az 5 (beş) üyeden oluşur.

EK-1: Kronik Yara Bakım Hizmetlerine İlişkin Usul ve Esaslar (10 sayfa)

Yara yci

3.3.1 - Yara bakım ürünleri

(1) Yara bakım ürünlerinin bedelleri, sağlık kurulu raporuna istinaden Kurumca karşılanır.

(2) Yara bakım ürünleri için düzenlenecek sağlık kurulu raporları:

a) Yatarak tedavide: takip ve tedaviyi yapan uzman hekim ile genel cerrahi, geriatri, ortopedi ve travmatoloji ve plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

b) Ayakta tedavide: resmi sağlık hizmeti sunucularında genel cerrahi, ortopedi ve travmatoloji, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi, geriatri uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

(3) Yara bakım ürünlerinin kullanımına dair düzenlenecek sağlık kurulu raporlarında hasta kimlik bilgilerinin dışında:

a) Etiyolojik tanı (diyabetik ayak yarası vb.),

b) Yara ve/veya yaraların anatomik lokalizasyonu,

c) Yara ve/veya yaraların ebatları,

ç) Klinik bulgular (eksüdatasyon, kavitasyon enfeksiyon gibi özellikler ayrıca belirtilecektir),

d) Öncesinde medikal ve/veya cerrahi tedavi uygulanıp uygulanmadığı,

e) Tercih

yer alm

(4) Sağ

gerekesi ile birli

(5) Sağ

(6) Aya

ve travmatoloji, j

tarafından reçete

(7) Reç

raporunun arkası

(8) Aya

ürünlerinin bedel

(9) Aşa

a) Derm

sentetik/hayvan k

derece yanık bölg

sadece kız çocuklarında ve kadınlarda meme alanlarını içeren yanıklarda veya %40'ı (0-12 yaş için %20) geçen üçüncü derece yanıklarda yanık merkezi ve/veya üçüncü basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında ve Kurumla sözleşmesi devam eden vakıf yüksek öğretim kurumlarıyla işbirliği protokolü bulunan özel hastanelerde sağlık kurulu raporu ile kullanımı halinde Kurumca karşılanır.

b) Deri benzerleri: Dermis iskeleti görevi göremeyen, bununla birlikte en az derin ikinci derece yanıkların tedavisinde, sahip oldukları fiziksel veya moleküler özellikler sayesinde epidermisin ve kısmen dermisin özelliklerini taklit ederek yarayı enfeksiyon, kontaminasyon gibi dış etkenlerden koruyan sentetik/hayvan kaynaklı, emilebilen veya yaradan kendiliğinden ayrılabilen deri taklitlerinin (yedekleri) bedeli yüz, boyun, el, ayak, perine, eklem, sadece kız çocuklarında ve kadınlarda meme alanlarını içeren yanıklarda veya %40'ı (0-12 yaş için %20) geçen derin ikinci derece ve/veya üçüncü derece yanıklarda yanık ünite/merkez ve/veya üçüncü basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında ve Kurumla sözleşmesi devam eden vakıf yüksek öğretim kurumlarıyla işbirliği protokolü bulunan özel hastanelerde sağlık kurulu raporu ile kullanımı halinde Kurumca karşılanır.

(10) Yanık hastalarının ayakta tedavilerinde, SUT ve eki listelerde yer alan yara bakımı ile ilgili hükümler geçerlidir.

3.3.1 - Yara bakım ürünleri

(1) Yara bakım ürünlerinin bedelleri, sağlık kurulu raporuna istinaden Kurumca karşılanır.

(2) Yara bakım ürünleri için düzenlenecek sağlık kurulu raporları:

a) Yatarak tedavide: takip ve tedaviyi yapan uzman hekim ile genel cerrahi, geriatri, ortopedi ve travmatoloji ve plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

b) Ayakta tedavide: resmi sağlık hizmeti sunucularında genel cerrahi, ortopedi ve travmatoloji, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi, geriatri uzman hekimlerinden en az birinin yer aldığı sağlık kurullarınca düzenlenecektir.

"59. Epidermal büyüme faktörü: Yalnızca üçüncü basamak resmi sağlık hizmeti sunucularında ve SUT 4.2.65- Diyabetik ayak ülserinde epidermal büyüme faktörü (topikal formu) kullanım ilkeleri maddesi doğrultusunda 8 hafta epidermal büyüme faktörü (topikal formu) kullanılması sonrası uygulanmak kaydıyla; yarada iyileşmenin izlenmediği (Tedavi süresi ve uygulanan tedavinin raporda belirtilmesi gerekmektedir.), gangrensiz, osteomyeliti ve enfeksiyonu tedavi olmuş (osteomyelite bağlı ülserlerde osteomyelitin olmadığı/tedavi edildiğinin radyoloji ve ortopedi uzman hekimleri tarafından, yumuşak doku enfeksiyonuna bağlı ülserlerde yumuşak doku enfeksiyonunun kontrol altına alındığının enfeksiyon hastalıkları uzman hekimi tarafından raporda belirtilmesi gerekmektedir.) açık diyabetik ayak ülserleri olan hastalarda, enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji, kalp ve damar cerrahisi, ortopedi ve travmatoloji, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi ve/veya genel cerrahi uzman hekimlerinin birlikte yer aldığı 4 (dört) hafta süreli sağlık kurulu raporuna istinaden yine bu uzman hekimler tarafından uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanır. 4 (dört) haftalık tedavi sonrasında tedavinin devamının gerekmesi halinde; ilaca başlangıç kriterlerinin yer aldığı, enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji, kalp ve damar cerrahisi, ortopedi ve travmatoloji, endokrinoloji ve metabolizma hastalıkları, plastik, rekonstrüktif ve estetik cerrahi ve/veya genel cerrahi uzman hekimlerinin birlikte yer aldığı 4 (dört) hafta süreli sağlık kurulu raporuna istinaden yine bu uzman hekimler tarafından uygulanması halinde bedelleri Kurumca karşılanmaya devam edilir. Toplam tedavi süresi 12 (on iki) haftayı geçemez."

Önerdiklerimiz!

- İkinci basamakta da diyabetik ayak kurullarının oluşturulması!
- Yeterli sayıda Sertifikalı diyabetik ayak hemşiresi
- Podologların diyabetik ayak kurullarında yer alması için yeterli podolog çalıştırılması!

Yapacaklarımız!

- Uzlaşı Raporu Yenilenmesi
  - İlgili derneklerle Hazırlıklara başlandı.(2022 Ağustos)
- DAIÇG Uygulamalı Kronik Yara Kursları
- UDAİS Simpozyumları
- Projeler

- DAIÇG Yürütme Kurulu
- Prof. Dr. Ayten KADANALI
- Prof. Dr. Neşe SALTOĞLU
- Prof. Dr. M. Bülent ERTUĞRUL
- Prof. Dr. Öznur AK
- Prof. Dr. Alper ŞENER
- Doç. Dr. Fatma AYBALA-ALTAY
- Dr. Öğr. Üyesi Derya YAPAR